

EESTIMAA RAHVALIIT

**EESTIMAA RAHVALIIDU
PLATVORM 2003. AASTA RIIGIKOGU
VALIMISTEKS**

ÕIGLANE JA TUGEV RIIK

HEAOLU INIMESELE JA KINDEL TULEVIK RAHVALE

EESTIMAA RAHVALIIDU PLATVORM

2003. AASTA RIIGIKOGU VALIMISTEKS

Rahvaliidu eesmärk on eestluse elujõu tagamine, ehitades selleks üles inimest austava ja väärtustava Eesti ühiskonna ning riigi. Igas paigas Eestimaal, igas Eesti kodus peavad inimesed tundma elu edenemist ja inimlike väärtuste valitsemist egoismi, ahnitsemise ja ükskõiksuse üle. Rahvaliit muudab inimlikuks praeguse ühiskonda ja riiki lõhestava poliitika, mis tõukab paljud paigad ja inimesed Eestimaal elust kõrvale ning kus:

- Eesti riigi ülesehitamise asemel on seda viimastel aastatel lammutatud (välismaalastele maha müüdüd) ja nõrgestatud (politseinike koondamine, mõjutu karistuspoliitika);
- kogu rahva heaolu suurenemise asemel rikastub kiiresti väikesearvuline eliit ja paljude inimeste (lastega pered, pensionärid, töötud) elujärg halveneb;
- töötuse vähendamise asemel on kadunud veel 30 000 töökohta;
- ühiskonna arengu tasakaalustamise asemel suurenevad tuluerinevused;
- riigi arengu tasakaalustamise asemel regionaalne ebavõrdsus hoopiski süveneb, ääremaad vaesuvad ja tühjenevad.

Rahvaliit esindab õiglast poliitikat – iga inimese austusel rajanevat tasakaalustatud ühiskonna poliitikat. See on Eestimaa Rahvaliidu auesimehena Eesti Vabariigi presidendiks valitud Arnold Rüütli ideaalidele vastav poliitika, mida ta Riigikogu valimisi välja kuulutades kutsus ellu viima.

Õigluse põhimõtted suudab ellu viia üksnes tugev Eesti riik, kus toetatakse lojaalsete ja seadusekuulekate inimeste püüdlusi ning rakendatakse nulltolerantsi seaduserikkujate suhtes. Ausale kodanikule tagab Rahvaliit riigi igakülgse toetuse, seaduserikkujatelt võetakse võimalus rahva ühishuviseid eirata ja karistamatult ühiselu reegleid rikkudes Eesti riigi nõrkuse üle irvitada.

1. ÜLIMAD VÄÄRTUSED

RAHVALIIT ühendab koduarmastuse kodumaa-armastusega ja peretunde rahvustundega, et saavutada eesti rahva ühine arengueesmärk: eestluse, rahva, ühiskonna ja riigi tugevnemine ning Eestile maailmakaardil kindla ja väärrika koha kindlustamine.

RAHVALIIT ühendab Eesti ja maailma olusid tundvaid inimesi, kes pakuvad välja toimivad lahendused rahva ja riigi ees seisvatele probleemidele. Meie erakond ühendab sõna ja teo ühtsust hindavaid inimesi, kes on oma tööga tõestanud oskust lubadused täita ja kavandatu ellu viia.

RAHVALIIDU eesmärgiks on saavutada inimeste vastastikune austus ja abivalmidus, ühiskonna ühtsus ja terviklikkus. Selleks tasakaalustatakse erinevate rahvakihtide (lastega pered,

töönimesed, eakad, puuetega inimesed, ettevõtjad, omanikud) huvisid — majanduskasvust peavad kõik ühiskonnaliikmed heaolu tõusu näol osa saama.

RAHVALIIT ehitab üles tasakaalustatud regionaalse arenguga Eesti, kus inimene võib tunda end hästi igas külas ja linnas, igas Eestimaa paigas.

RAHVALIIDU eesmärk on eestluse tugevnemine, eesti rahvuse areng. Selle eeldus on eesti keele ja kultuuri, eestikeelse hariduse ja teaduse väärtustamine ning nende arendamiseks vajalike vahendite tagamine. Meie poliitika on suunatud eesti rahva elujõu taastamisele ja suurendamisele, et tagada Eesti kui rahvusriigi tugevnemine.

RAHVALIIT seisab selle eest, et Eestis saatuse tahtel kodu leidnud teiste rahvuste esindajad saaksid osa nii Eesti majanduse kui ka kultuuri arengust ning aitaksid selle arengule kaasa. Armastus Eestimaa ja eesti rahvuse vastu, inimlik soov muuta rahvusriik ilusaks ja arenguvõimeliseks ei vastandu Rahvaliidu poliitikas teisest rahvusest kaaskodanike huvidele.

RAHVALIIT toetab Eesti astumist NATO-sse, et tagada riigi ja rahva julgeolek.

2. ESMATÄHTIS ON RAHVA HEAOLU

RAHVALIIT teostab poliitikat, mille kohaselt riigi majandusliku olukorra paranemisest saavad kasu enamik Eesti elanikkonnast ja kõik Eesti osad. Tänapäevane demokraatlik riik on ühtne ja ühtekuuluv tervik, milles peavad valitsema õigluse ja solidaarsuse põhimõtted.

RAHVALIIT toetab riikliku sotsiaalpoliitikaga — laste-, pere- ja koolitoetused, emade turvatunne kodus ja tööl, hea hariduse ning tööoskuse andmine —rahva arvukuse ja elujõu kasvu, samuti teistest rahvustest eestimaalaste seondumist Eestiga.

RAHVALIIT loob riiklike investeeringutega haridusse, teadusse ja arendustegevusse ning regionaalsesse ja sotsiaalsesse arengusse normaalsed elu- ja töötingimused kõikjal Eestis. Oleme veendunud, et eestlaste hoidmisega kodumaal suudame vältida meie hajumist suurte rahvaste hulgas.

RAHVALIIDU poliitika on suunatud ühiskonna arengu tasakaalustamisele — hariduse kättesaadavuse kaudu luuakse kõigile inimestele, eelkõige erinevatest sotsiaalsetest rühmadest pärit lastele, võrdsed arenguvõimalused.

RAHVALIIT seab esikohale Eesti ühiskonna terviklikkuse ja ühtekuuluvustunde tugevdamise, sest ainult ühiselt tegutsedes on väikesel rahval võimalik tugevnevas maailmakonkurentsis edu saavutada. Euroopaliku (eelkõige põhjamaise) inimeste väarikust ja võrdõiguslikkust hindava poliitikaga taastab Rahvaliid Eesti rahva tulevikuuu.

3. PERE- JA KODUPOLIITIKA

RAHVALIIT töötab välja sellise riikliku perepoliitika, mis toetab perekonna tugevnemist ja taotleb rahvastiku kasvu; käsitleb kõiki rahvastikugruppe (lapsi, eakaid, tööealisi, puuetega inimesi jne) perepoliitika võrdsete osistena; seab perepoliitika eesmärgiks sündimuse tõstmise.

RAHVALIIT rakendab tulumaksuvaba miinimumi laste teenistusse. Tõstame tulumaksuvaba sissetuleku miinimumi 2000 kroonini kuus, see annab palgalisa 260 krooni kuus. Perel tõstame iga lapse kohta tulumaksuvaba sissetuleku miinimumi 2000 krooni võrra kuus. See annab lisa sissetulekut 520 krooni kuus iga lapse kohta.

RAHVALIIT tagab nelja aasta jooksul alampalga tõusu 60 protsendini keskmisest palgast.

RAHVALIIT seab sisse kodus kuni kolmeaastast last kasvatavale emale või isale ema- või isapalga, mille suuruseks on kehtiv alampalk.

RAHVALIIT eraldab riigieelarvest raha laste kasvatamise ja koolitamise toetuseks sellises ulatuses, et tagada lastega perede normaalne toimetulek. Õpilastele kindlustatakse tasuta soe koolieine, õppevahendid ja sporditarbed, aga samuti osavõtt spordi- ja huvialaringidest.

RAHVALIIDU poliitika tagab riiklike investeerimisprogrammidega haridusse, tervishoidu, õigus- ja korrakaitsele ettevõtlusele soodsa keskkonna arengu ja töökohtade arvu olulise suurendamise, eelkõige maapiirkondades ja väikelinnades. Väliskrediitidele toetudes eraldatakse riigieelarvest piisavad vahendid vastavate investeerimisprogrammide elluviimiseks.

RAHVALIIT tõstab keskmise vanaduspensionini praeguselt ca 37 protsendilt 2008. aastaks 50 protsendini keskmise netopalgast. 2003. aastal tõstame keskmise vanaduspensionini 2500 kroonini ja kolme aasta jooksul vähemalt 3000 kroonini. Vanaduspensioniga samas tempos tõusevad ka töövõimetus-, toitjakaotus- ja rahvapension. Kõrgemad pensionid vähendavad valdade ja linnade eelarveid koormavaid toimetulekutoetusi, ergutades samal ajal lisanduva ostujõuga ka kohalikku ettevõtlust -- pension kulutatakse enamasti ostudeks oma valla või linna piires.

RAHVALIIT töötab välja ja rakendab tööhõive suurendamise kompleksprogrammi ning eraldab riigieelarvest selle elluviimiseks lähiaastail 0.5% ja pikemas perspektiivis kuni 1% SKP-st. Tasuv töö on Rahvaliidu veendumuse kohaselt inimese väärikuse kindlustamise peamine vahend.

RAHVALIIT kaitseb Eesti rahvast uue ülekohtulaine eest, mis kaasneks Saksamaale ümberasujatele vara tagastamise või kompenseerimisega, ja eraldab seaduses ettenähtud vahendid sundüürnikele tekitatud kahjude kompenseerimiseks.

4. HARIDUS ON KINDLAIM TULEVIKUKINDLUSTUS

RAHVALIIT rakendab ühtse hariduspoliitika ja loob tervikliku haridussüsteemi, mis tagab kõigile lastele võrdse võimaluse võimetekohase hariduse saamiseks ja oma annete arendamiseks. Sellega võrdsustatakse ka erinevate valdade ja linnade olukord, mis vähendab vaesematest valdadest väljarändamise vajadust.

RAHVALIIT rakendab koolide rahastamise korra, mis arvestab maa-asustuse säilitamise seisukohalt oluliste väikeste koolide erivajadusi. Heal tasemel koolide olemasolu aitab kaasa noorte perede püsimisele maapiirkondades.

RAHVALIIT loob võimalused laste vaba aja sisustamiseks ja nende kehalise võimekuse suurendamiseks, eraldades vahendid mängu- ja spordiväljakute ning koolide staadionite ja võimlate rajamiseks/korrashoiuks.

RAHVALIIDU juhtimisel töötatakse välja ja viiakse ellu Eesti kutsehariduse tänapäevastamise viie aasta programm, millega kavandatakse arenguks piisavad riiklikud investeeringud ja koostöö ettevõtetega.

RAHVALIIT suurendab oluliselt kõrgkoolide rahastamist, mis võimaldab säilitada tellitavate õpikohtade arvu ja suurendada õpikohale eraldatavat raha. Rahvaliid astub tasakaalustatud hariduspoliitikaga vastu kõigile katsetele muuta kogu kõrghariduse tasuliseks, sest see samm süvendaks rahva kihistumist jõukaks haritud eliitiks ja vaeseks, madala haridustasemega alamkihi.

RAHVALIIT eraldab riigieelarvest vajalikud summad teaduse arengukava elluviimiseks ja loob stiimulid ettevõtetele arendustegevusse investeerimiseks.

RAHVALIIDU juhtimisel töötatakse välja ja rakendatakse õpetajate töö tasustamise poliitika, mis tõstab nende keskmise töötasu rahvamajanduse keskmisest palgatasemest vähemalt 20% kõrgemale. Kõrgharidusega õpetajate palgatase peaks ületama rahvamajanduse keskmist poole võrra.

RAHVALIIT töötab välja ja rakendab meetmed koolivägivalda väljajuurimiseks — kool peab muutuma taas kasvatusasutuseks, kus õpetajad ei vastuta ainult õpikuteadmiste edastamise eest, vaid igakülgset arenenud ja hingeliselt tasakaaluka kodaniku kasvatamise eest.

RAHVALIIT hindab Eesti hariduse ja teaduse tugisambaid -- eakaid dotsente ja teadureid, kehtestab nendele emeriidistaatuse ja emeriiditasu.

5. TERVISE KAITSE KÕIGILE JA KÕIKJAL

RAHVALIIT peab tervishoiukorralduses esmatähtsaks rahva tervise kaitset, arstiabi kättesaadavust igas Eestimaa paigas ja kõigile inimestele. Riigieelarvest eraldatakse välislaenudele toetudes tervishoiuinvesteeringuteks vajalikud vahendid, suunates ravikindlustuse rahad haiguste ennetamisele, arstiabile ja soodusravimitele. Selle tulemusel lühenevad ravijärjekorrad ja paraneb ravimite kättesaadavus.

RAHVALIIDU juhtimisel ehitatakse üles kompleksne tasakaalustatud tervishoiukorraldus, mis parandab oluliselt arstiabi kättesaadavust ning tõkestab epideemiate, eelkõige AIDS-i levikut.

RAHVALIIT taastab Riigikogu kontrolli haigekassa rahakasutuse ja palgapoliitika üle. Tervishoiu korraldamisel seatakse eesmärgiks haigete, mitte ametnike heaolu.

RAHVALIIT tagab igale inimesele elukohajärgse perearsti ja eriarsti vastuvõtu ning võtab ravijärjekorrad range kontrolli alla.

RAHVALIIT seisab arstide ja õdede palga tõstmise ja tarifitseerimise eest. Medõdede keskmine palk peab olema riigi keskmisel tasemel ning arsti keskmine palk riigi keskmisest palgast poolteist korda kõrgem.

RAHVALIIDU eestvõttel luuakse toimiv kontroll narkosõltuvust tekitavate ainete leviku üle ja tugevdatakse struktuure, mis peavad tõkestatama nende sattumise riiki. Luuakse struktuurid ja eraldatakse vahendid tulemuslikuks narkoennetustööks ja sõltlaste rehabilitatsiooniks.

RAHVALIIT muudab haiglad kasumit taotlevatelt äriettevõtetest (aktsiaseltsidest) tagasi riiklikeks raviasutusteks, mille ülesandeks on tagada arstiabi kättesaadavus kogu elanikkonnale.

RAHVALIIT korrastab ravimituru ja ravimite kompenseerimise- ning hinnapoliitika. Luuakse võimalused odavamate kvaliteetravimite laialdasemale kasutamisele, mis teeb ravimid kättesaadavaks ka madalama sissetulekuga inimestele.

6. ÕIGLUS JA TURVALISUS IGALE INIMESELE

RAHVALIIT taastab rahva usu õigluse võimalikkusse Eestis. Muudame seadused arusaadavaks ja kättesaadavaks igaühele. Lõpetame asjaajamisega venitamise kohtutes ja uurimisasutustes.

RAHVALIIT suurendab korraüksuste arvu ja nende tehnilist varustust, kuni õiguskaitse suudab ohjeldada kuritegevust kõikjal üle Eesti. Viime sisse abipolitseinike põhjendatud tasustamise korra. Taastame inimeste turvatunde ja usu riigi võimesse kaitsta oma kodanikke ja nende vara.

RAHVALIIT rakendab abinõud kõigile inimestele õigusabi ja -kaitse kättesaadavuse ning õiglase ja läbipaistva kohtupidamise tagamiseks. Vähendame oluliselt notariaaltoimingute vajadust, anname selleks suurema õigused valla- ja linnasekretäridele. Naabrite ja kaasomanike vaheliste vaidluste ja tüliküsimuste kiiremaks lahendamiseks viime sisse lepitusmenetluse kohaliku omavalitsuse kaudu.

RAHVALIIT muudab naabrivalve igas linnas ja külas tõhusalt toimivaks politsei koostööpartneriks, mis võimaldab kuritegusid ennetada ja kurjategijaid tabada.

RAHVALIIDUS süveneb veendumus, et eriti jõhkrate isikuvastaste kuritegude ja terroriaktide toimepaneku eest tuleb Eestis karistusena taastada surmanuhtlus, oluliselt tuleb karmistada karistusi narkootikumide levitamise eest.

RAHVALIIT töötab selle nimel, et iga kuritegu saaks karistatud.

RAHVALIIT rakendab piirialade püsielanikud piirikaitse teenistusse ja aitab selle lisateenistusega neil majanduslikult toime tulla.

7. MAJANDUS ÜHISKONNA TEENISTUSSE

RAHVALIIDU poliitika võimaldab saavutada Eesti majanduse kasvutempoks vähemalt 10 protsenti aastas. Loodud väärtuste õiglane jaotus võimaldab tõsta kõigi inimeste heaolu ja tugevdada Eesti riiki.

RAHVALIIDU majanduspoliitika on ühene ja selge, see lähtub arenenud riikide kogemustest: riigivõimu ülesanne arenguedu tagamisel on leida vahendid ja teha tarvilikud investeeringud, et lahendada riigile ning rahvale vajalikud ülesanded hariduse, tervishoiu, õiguskaitse ja tehnilise infrastruktuuri tugevdamisel.

RAHVALIIT toetab rahvusliku kapitali arengut. Rahvuslik omanike klass oli eestluse arengu selgroog nii ärkamisajal kui kahe maailmasõja vahelisel perioodil, see on rahvusriigi säilimise tagatis ka praegu ja tulevikus võimalikul kuulumisel Euroopa Liitu.

RAHVALIIT kaitseb tarbijat monopolide — Eesti Energia, Eesti Telefon, liikluskindlustusseltside hinnakartell, vee- ja kanalisatsiooniettevõtted jt — omavoli eest. Erilist tähelepanu pöörame hõreda asustusega piirkondadele ja ääremaadele, kus monopolid oma kohustuste täitmisest sageli kõrvale hiilivad.

RAHVALIIT kaitseb seadustega ja toetab riigieelarvest väikeettevõtlust, eriti maapiirkondades. Väikeettevõtlus on enamiku Eesti valdade ja väikelinnade arengu alus ja seda ei tohi kõikvõimalike “euronormide” rakendamisega kahjustada.

RAHVALIIT suunab põllumajandusse otse- ja investeeringutoetuste ning pikaajaliste hüpoteeklaenukena investeeringute tegemiseks viie aasta jooksul 1–1,5 miljardit krooni aastas, et talud ja ettevõtted suudaksid täita Euroopa Liidust tootmisele esitatavad tingimusi ja standardeid.

RAHVALIIDU eelarve- ja maksupoliitika aitab suunata maale ja väikelinnadesse tagasi vähemalt kaks miljardit krooni aastas, mis suurendab ettevõtete tulukust ja nende võimet uusi töökohti luua ning töötasu tõsta, vähendades töötust eeskätt noorte hulgas.

RAHVALIIT jätab tähtsad, inimesi ja ettevõtlust teenindavad monopoolsed infrastruktuuriettevõtted — Narva Elektriijaamad ja Tallinna Sadama — Eesti rahva omandiks, et kaitsta ettevõtlust ja inimesi ülejõu käivate hinnatõusude eest.

RAHVALIIT hoolitseb selle eest, et riigiasutuste ja riikliku osalusega ettevõtete tellimused läheksid Eesti ettevõtetele, teadus- ja koolitusasutustele.

8. EELARVEPOLIITIKA ÕIGLASEKS JA LÄBIPAISTVAKS

RAHVALIIT tagab, et riik saab oma arenguks vajaliku raha kätte.

RAHVALIIT ohjeldab karmimate seaduste, aga ka maksupolitsei ning tollisüsteemi tugevdamise abil maksupettusi, maksustab *off-shore*-tehingud ja kaotab riigist väljaviidava kapitali maksuvabastuse. Selle tulemusena laekub riigieelarvesse juurde enam kui 4 miljardit krooni aastas — 4-5% SKP-st. Riigieelarve suurenemine võimaldab ühiskonda tasakaalustada — eelkõige suurendada pere-, laste- ja koolitoetust, tõsta pensione ning tugevdada korrakaitset.

RAHVALIIT peab õigeks, et Eesti riik laenab järgneva kümne aasta jooksul 3-4 miljardit krooni aastas rahvuslikeks arenguinvesteeringuteks haridusse, teadusse, tervishoidu, õiguskorda, tehnilisse infrastruktuuri, põllumajandusse jt. strateegiliselt tähtsatesse valdkondadesse.

RAHVALIIT taastab Riigikogu kontrolli maksumaksjate raha kasutamise otstarbe määramise ja kasutamise tõhususe üle.

9. KOHALIK OMAVALITSUS SÕLTUMATUKS JA TUGEVAKS

RAHVALIIT tagab Põhiseadusest lähtuvalt kohalikule omavalitsusele keskvoimust majandusliku ja poliitilise sõltumatuse. See võimaldab volikogudel vabalt otsustada valla või linna arengut puudutavaid küsimusi, kuid suurendab ka rahva vastutust volikogude valimisel.

RAHVALIIT kindlustab Euroopa kohalike omavalitsuste hartast lähtudes Eesti vallad ja linnad nende ülesannete täitmiseks piisavate, stabiilsete ja paindlike tuludega, mis kujunevad seadustes fikseeritud normatiivide alusel. Arenguks vajalike investeeringute riikliku toetuse summad antakse otse kohalike omavalitsuste eelarvesse. Rahvaliidu poliitika tasakaalustab kohaliku ja keskõimu suhted.

RAHVALIIT viib kohalike omavalitsuste tulude suuruse vastavusse neile seadustega pandud ülesannetest tuleneva vajadusega, suurendades tulude taset enam kui kahe miljardi krooni võrra aastas. Selle tulemusena suudavad vallad ja linnad tagada nõutava omafinantseeringu EL toetusfondide abil teostatavatele projektidele.

RAHVALIIT jaotab füüsilise isiku tulumaksu kaheks osaks – riigieelarveliseks 11% ja kohalikuks 15%. Tulumaksusoodustused kaetakse riigieelarvelise osa arvel. Selle tulemusena laekub valdade ja linnade eelarvesse igal aastal senisest enam kui miljard krooni rohkem, kusjuures võidavad enam madala tulutasemega vallad ja linnad.

RAHVALIIT muudab kohalike omavalitsuste rahastamise korra ettevõttesõbralikuks, nii et kohaliku ettevõtluse areng suurendab maksutulude suurendamise kaudu otseselt valdade ja linnade tulusid. Selle tulemusena tekib kohalikel omavalitsustel huvi ja vajadus toetada ettevõtluse arengut oma vallas või linnas.

RAHVALIIT nõuab kütuseaktsiisi laekumistest 30 protsendi suunamist valdade ja linnade eelarvesse kohalike teede ja tänavate remondiks ja korrashoiuks.

RAHVALIIT suurendab oluliselt piirialade, saarte ja teiste eritingimustes asuvate piirkondade arenguks vajalike regionaalsete sihtprogrammide rahastamist. See on vajalik omanäoliste seto, kihnu, mulgi, võro, rannarootsi ja muude kultuurikoosluste säilitamiseks.

RAHVALIIT viib sisse hariduse koolipõhise rahastamise, kusjuures õpilaste arvust sõltumatult kaetakse koolide püsikulud, sealhulgas õppekava täitmiseks vajalike õpetajate palgakulud. Sellega tagatakse rahastamise õigluse kõrval ka maa-asustuse säilimiseks vajalike väikekoolide püsijäämine.

RAHVALIIT nõuab kohalike omavalitsuste ühinemisel rahva tahtel põhineva vabatahtlikkuse põhimõtte tunnustamist ning astub otsustavalt vastu valdade sundliitmisele. Riik võib vabatahtlikku liitumist ergutada, pakkudes uutele ühendvaldadele liitumiskulude katmist ja arenguinvesteeringuid. Enamik valla- ja linnarahvast peab olema veendunud liitumise kasulikkuses.

RAHVALIIT tagab seaduste menetlemisel kohalike omavalitsuste huvide kaitse — Riigikogu peab kõik maksusoodustused andma riigieelarve tulude arvel, seaduseelnõud peavad saama kohalike omavalitsusliitude kooskõlastuse.

RAHVALIIT suurendab valla- ja linnavalitsuste õigusi ja vastutust elanikkonnale teenuste pakkumisel — inimene peab saama kõik asjad riigiga (nt Maksuametiga) ja riigile kuuluvate ettevõtetega (nt Eesti Energiaga) vallas ja linnas (valla- ja linnaametnike abil) korda ajada. Vallasekretärile antakse ülesanne tõestada valla elanike testamente, volikirju ja teisi dokumente.

RAHVALIIT suurendab valla- ja linnavalitsuse rolli kohaliku ettevõtluse toetamisel. Riigieelarvest eraldatakse piisavad vahendid EL abiraha kasutamise organiseerimiseks ja kaasfinantseerimiseks. Valdade ja linnade jaoks koolitatakse välja ja rakendatakse tööle spetsialistid valla/linna arendusprogrammide koostamiseks ja ettevõtete nõustamiseks SAPARDi jt projektide koostamisel.

10. RIIK RAHVA TEENISTUSSE

RAHVALIIT rakendab selget ja avalikustatud valitsemisviisi, mis taastab inimeste usu sellesse, et Eestis on riigivõim rahva teenistuses.

RAHVALIIT tagab riigivõimu abil kogu maa tasakaalustatud regionaalse arengu, toetades maa-asustuse säilimist ja arendamist ning seda abistava infrastruktuuri —kooli- ja kultuurimajad, raamatukogud, teed, side jne — väljaehitamist.

RAHVALIIT lähtub riigi juhtimisel (eelkõige riigieelarve koostamisel) pikaajalistest strateegilistest arengukavadest, mis tagavad kõigi valdkondade tasakaalustatud arengu ja kõigi elanikkonna kihtide huvide arvestamise.

RAHVALIIT võtab riigiametnike ja riiklike ettevõtete juhtide palgad kindla kontrolli alla eesmärgiga tagada sotsiaalne õiglus ja vähendada riigiparaadi personali- ja majanduskulusid. Selleks töötame välja ja rakendame ühtse palgaastmestiku kõigile riigiametnikele, tagame sellest kinnipidamise ja avalikustame sissetulekud. Rahvaliid astub vastu ametnikkonna politiseerimisele, puhastab riigiparaadi ebaausatest ja ebaeetiliste tehingutega silma paistnud isikutest ning väärtustab ametnike professionaalset ja ausat tööd. Riigiametnikele tehakse selgeks, et nad on rahva teenistuses.

RAHVALIIDU veendumusel kannavad poliitikud ja ametnikud vastutust selle eest, et Eesti riik oleks hea peremees rahvalt riigi käsutusse antud varadele. Viime lõpule algatatud uurimised ja kohtuasjad kahtlaste tehingute tagamaade ja süüdlaste väljaselgitamiseks.

RAHVALIIT veendumuse kohaselt tuleb riigil ja kohalikel omavalitsustel kaasata rahva ees seisvate probleemide lahendamisse laiapõhjalise partnerina kolmanda sektori organisatsioonid.

11. EUROOPA LIITU ASTUMINE NÕUAB ETTEVALMISTAMIST

RAHVALIIT on seisukohal, et Eestil on vajalik ühineda Euroopa Liiduga, kuid ühinemistingimused peavad täielikult vastama iseseisva Eesti rahvuslikele huvidele.

RAHVALIIT nõuab enne EL-ga liitumise rahvahääletust kõikides valdkondades ausat ja tasakaalustatud informatsiooni EL-a liitumise võimalike tagajärgede kohta -- mida toob võimalik liitumine EL-a kaasa igale inimesele, perekonnale, ettevõtjale ja riigiteenistujale.

RAHVALIIT taotleb, et valitsus esitaks Euroopa Liidu keskkonnanalaste, töö- ja tarbijakaitse ning muude seaduste ja rahvusvahelistest kokkulepetest tulenevate nõuete täitmiseks vajalike investeeringute rahastamise täpse kava — milline koormus langeb ettevõtetele, milline tarbijatele, kui suureks kujuneb riigieelarve ja EL fondide toetus.

RAHVALIIT on seisukohal, et riigivõim kannab vastutust Euroopa Liiduga läbirääkimistel kokkulepitud liitumistingimustest ettevõtetele ja inimestele tekkivate koormuste eest. Vajalik on rakendada riiklikud laenu- ja abiprogrammid ettevõtete ja inimeste eksistentsi kindlustamiseks uutes keskkonna- ja konkurentsitingimustes.

RAHVALIIT peab vajalikuks tagada Eesti ettevõtetele EL minekul piisavalt aega ja raha ettevalmistusteks— investeeringuteks euronõuete täitmisel, nõustamiseks, koolituseks, et need suudaksid kohaneda EL tingimustega ja edukalt konkureerida sealsete ettevõtetega. Rahvaliidu poliitika seab esiplaanile rahvusriigi huvid.

RAHVALIIT taotleb, et Euroopa Liit kompenseeriks liitumiselsete abiprogrammidega ebaausa kaubanduse läbi Eesti põllumajandusele ja maaelule tekitatud kahjud ja arvestaks ebaausast kaubandusest tulenenud mõju põllumajandussaaduste tootmiskvootide eraldamisel.

RAHVALIIT on seisukohal, et Euroopa Liiduga ühinemise otsuse saab teha ainult Eesti rahvas referendumil, mille tulemus on Riigikogule ja valitsusele siduv. Rahvaliit ei toeta Eesti kuulumist föderaalseks superriigiks muudetud Euroopa Liitu.

RAHVALIIT seisab kindlalt vastu Brüsseli bürokraatlikele nõudmistele, mis on vastuolus Eesti suveräänsusega.

12. AUSTUS PÕHISEADUSELE

RAHVALIIT taastab austuse Eesti Vabariigi Põhiseaduse kui ülimusliku õigusakti vastu. Tagame igale inimesele võimaluse kaitsta oma õigusi vahetult Põhiseadusele tuginedes. Ainult nii saame arendada Eesti euroopalikuks demokraatlikuks õigusriigiks, tagada Eesti püsijäämise ning riikliku iseseisvuse, aga samuti rahva usalduse seadusliku korra suhtes.

RAHVALIIT on seisukohal, et Eesti Põhiseadus vajab kaitset. Alates 90-ndate aastate algusest tegeldakse rahvuslike huvisid eirates Eesti riigi allutamise erinevate rahvusvaheliste organisatsioonide (IMF, WTO, WB, EL jne.) ettekirjutustele. Rahvaliit taastab Põhiseaduse ülimuslikkuse ka Eesti välissuhetes.